फलकंकाष्ठपीठं कूर्चंबृसीवर्त्तितदर्भमयंपीठंवा तवअर्हतेयोग्यंभवति ॥ १५॥ १६॥ उपासीतसेवते अधःस्थित्वेतिशेषः ॥ १७ ॥ प्रश्नंआवयोःकःश्रेष्ठइतिप्रश्नं येविदुस्तान्पृच्छाव ॥ १८॥ १९॥ २०॥ २१॥ ॥ २२ ॥ सहनचरितंवैरात् ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ पीवरीपुष्टा कृतामधुपर्कार्थंउपकल्पिता ॥ २६ ॥ पथिष्विति प्रश्ननिर्णयेनैतत्प्राप्तमितिभावः ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९॥ दुर्विवक्ताद्दुष्टविवेककर्ताअन्या

विरोचनउवाच तवार्हतेतुफलकंकूर्चंवाप्यथवाबृसी ॥ सुधन्वन्नत्वमर्होसिमयासहसमासनं ॥ १५ ॥ सुधन्वोवाच पितापुत्रौसहासीतांद्वौविप्रौक्ष त्रियावपि ॥ वृद्धौवैश्यौचशूद्रौचनत्वन्यावितरेतरं ॥ १६॥ पिताहितेसमासीनमुपासीतैवमामधः ॥ बालःसुखैधितोगेहेनत्वंकिंचनबुध्यसे ॥ १७॥ विरोचन उवाच हिरण्यंचगवाश्वंचयद्वित्तमसुरेषुनः ॥ सुधन्वन्विपणेतेनप्रश्नंपृच्छावयेविदुः ॥ १८॥ सुधन्वोवाच हिरण्यंचगवाश्वंचतवैवास्तुविरोचन ॥ प्राणयोस्तुपणंकृत्वाप्रश्नंपृच्छावयेविदुः ॥ १९॥ विरोचनउवाच आवांकुत्रगमिष्यावःप्राणयोर्विपणेकृते ॥ नतुदेवेष्वहंस्थातानमनुष्येषुकर्हिचित् ॥ ॥ २०॥ सुधन्वोवाच पितरंतेगमिष्यावःप्राणयोर्विपणेकृते ॥ पुत्रस्यापिसहेतोर्हिप्रह्लादोनानृतंवदेत् ॥ २१ ॥ विदुरउवाच एवंकृतपणौक्रुद्धौ तत्राभिजग्मतुस्तदा ॥ विरोचनसुधन्वानौप्रह्लादोयत्रतिष्ठति ॥ २२॥ प्रह्लादउवाच इमौतौसंप्रदृश्येतेयाभ्यांनचरितंसह ॥ आशीविषाविवक्रुद्धावे कमार्गाविहागतौ ॥ २३॥ किंवैसहैवंचरथोनपुराचरथःसह ॥ विरोचनैतत्पृच्छामिकिंतेसख्यंसुधन्वना ॥ २४॥ विरोचनउवाच नमेसुधन्वनासख्यं प्राणयोर्विपणावहे ॥ प्रह्लादतत्त्वंपृच्छामिमाप्रश्नमनृतंवदेः ॥ २५॥ प्रह्लादउवाच उदकंमधुपर्कंवाप्यानयंतुसुधन्वने ॥ ब्रह्मन्नभ्यर्चनीयोसिश्वेतागौः पीवरीकृता ॥ २६॥ सुधन्वोवाच उदकंमधुपर्कंचपथिष्वेवार्पितंमम ॥ प्रह्लादत्वंतुमेतथ्यंप्रश्नंप्रब्रूहिपृच्छतः ॥ किंब्राह्मणाःस्विच्छ्रेयांसउताहोस्विद्वि रोचनः ॥ २७॥ प्रह्लादउवाच पुत्रएकोममब्रह्मंस्त्वंचसाक्षादिहास्थितः ॥ तयोर्विवदतोःप्रश्नंकथमस्मद्विधोवदेत् ॥ २८॥ सुधन्वोवाच गांप्रदद्या स्त्वौरसाययद्वान्यत्स्यात्प्रियंधनं ॥ द्वयोर्विवदतोस्तथ्यंवाच्यंचमतिमंस्त्वया ॥ २९॥ प्रह्लादउवाच अथयोनैवप्रब्रूयात्सत्यंवायदिवानृतं ॥ एतत्सुधन्व न्पृच्छामिदुर्विवक्तास्मिंकिंवसेत् ॥ ३०॥ सुधन्वोवाच यांरात्रिमधिविन्नास्त्रीयांचैवाक्षपराजितः ॥ यांचभाराभितप्तांगोदुर्विवक्तास्मतांवसेत् ॥ ३१॥ नगरेप्रतिरुद्धःसन्बहिर्द्वारेबुभुक्षितः ॥ अमित्रान्भूयसःपश्येद्यःसाक्ष्यमनृतंवदेत् ॥ ३२॥

व्यवक्तेत्यर्थः किंवसेत्किंदुःखंप्राप्नुयात् ॥ ३० ॥ अधिविन्नाकृतसपत्नीकास्त्री तांरात्रिंवसेत्तद्वत्तद्दुःखंप्राप्नुयात् ॥ ३१ ॥ नगरेइति शरणमलभमानः क्षुधार्तःशत्रुभिर्वेष्टितश्चयत्तद्दुःखंलभतेसःअनृतसाक्ष्यवक्तापिलभतेत्यर्थः ॥ ३२ ॥

Digitized by Google